

2019

Verksamhetsberättelse – Toimintakertomus

Finskt förvaltningsområde – Suomen kielen hallintoalue

Anoo Niskanen

Innehåll - Sisältö

1	Introduktion – Johdanto.....	3
2	Barn och ungdomar – Lapset ja nuoret.....	5
3	Äldreomsorg – Vanhustenhoito.....	12
4	Språk och kultur – Kieli ja kulttuuri.....	15
5	Friskvård – Hyvinvointi.....	23
7	Informationsinsatser och media – Tiedotustoimenpiteet ja media.....	23
8	Referensgruppen och styrgruppen – Referenssiryhmä ja johtoryhmä.....	29
9	Referenslista – Referenssilista.....	28

1 Introduktion – Johdanto

Lagen (SFS 2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk (minoritetslagen) har gällt i Sverige sedan januari 2010.

Lagen beskriver vilka rättigheter som de nationella minoriteterna har i hela landet och inom de speciella förvaltningsområden som finns för finska, meänkieli och samiska. Samtliga kommuner och andra myndigheter i Sverige är skyldiga att informera minoriteterna om deras rättigheter. De är också skyldiga att skydda de nationella minoriteternas språk och kultur och särskilt viktigt är barns och ungas rätt att få utveckla sitt språk och sin kultur. Dessutom är kommuner och andra myndigheter skyldiga att ge de nationella minoriteterna inflytande över frågor som berör dem.

I förvaltningsområdena för finska, meänkieli och samiska är kommunerna skyldiga att ordna förskola och äldreomsorg på dessa nationella minoritetsspråk. De personer som vill använda sitt nationella minoritetsspråk i kontakten med kommunerna har rätt att göra detta både muntligt och skriftligt.

Från den 1 januari 2019 reviderades lagen så att rättigheter och skyldigheter stärktes. Kommunerna blev då t.ex. skyldiga att anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete och dessa ska på begäran kunna lämnas ut till den myndighet som har uppföljningsansvar för lagen, alltså Länsstyrelsen i Stockholm och Sametinget.

Källa: www.minoritet.se (en webbsida som Sametinget ansvarar för)

Ungefär 7,6 % av Skövde kommuns invånare, c:a 4 248 personer, har sverigefinsk härkomst om första, andra och tredje generationen räknas, enligt SCB:s statistik till och med 31 december 2018.

Skövde kommun ingår från och med 1 januari 2012 i förvaltningsområdet för det finska språket och därför har den sverigefinska minoriteten i Skövde särskilda rättigheter.

Dessa rättigheter innebär bland annat att:

- enskilda har rätt att använda finska vid muntliga och skriftliga kontakter med myndigheter i enskilt ärende där myndigheten är beslutsfattare

- myndigheten är skyldig att ge muntligt svar på finska samt att på begäran ge en skriftlig översättning av beslut och motivering. Myndigheten kan bestämma särskild tid och plats där servicen ges på finska
- kommunerna har särskilda skyldigheter att anordna äldreomsorg och förskoleversksamhet, helt eller till väsentlig del på finska, om någon i förvaltningsområdet önskar detta

Enligt språklagen (SFS 2009:600, §8) har det allmänna ett särskilt ansvar att skydda och främja de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Det allmänna ska även i övrigt främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt (Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk SFS 2009:724, §4).

I denna verksamhetsberättelse beskrivs arbetet med finskt förvaltningsområde inom Skövde kommun. Kommunen får varje år 990 000 kr i statsbidrag för arbetet med finskt förvaltningsområde och statsbidragets användning redovisas till Länsstyrelsen i Stockholm.

Under år 2019 har mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet i Skövde kommun tagits fram i samråd med sverigefinska referensgruppen i Skövde. Dessa mål och riktlinjer antogs av kommunstyrelsen den 14 oktober 2019 och har diarienummer Dnr KS2019.0281.

2 Barn och ungdomar – Lapset ja nuoret

Finskspråkig verksamhet i förskolan – Suomenkielistä toimintaa esikoulussa

Språkstödet i finska i förskoleklass har fortsatt under 2019 på Lundenskolan, Frösve skola, Heneskolan och Käpplundaskolan med Liisa Niemelä Poikala som pedagog på 25 % under vårterminen 2019 och med Merja Repo som pedagog från och med höstterminen 2019 på Lundenskolan och på Timmersdala skola med färre antal timmar på grund av färre elever. Språkstödet i förskoleklass har bekostats med statsbidraget för finskt förvaltningsområde.

Under vårterminen fanns mobilt språkstöd i finska på ett antal förskolor i Skövde kommun med Eija Kemppainen och Merja Repo som pedagoger. På grund av en skärpning av minoritetslagen (SFS 2009:724) från och med januari 2019, fattade Barn- och utbildningsnämnden ett beslut om att språkstödet ska koncentreras till nya Dalvägens förskola från och med hösten 2019, för att på så sätt kunna öka mängden av finskspråkig verksamhet. Barn med sverigefinsk bakgrund har förtur till Dalvägens förskola, där Eija Kemppainen arbetar på deltid sedan hösten 2019.

Antalet barn som fått finskspråkig verksamhet på Dalvägens förskola hösten 2019 genom ansökan var sex under höstterminen 2019, samt en sjunde som också deltog i verksamheten. Till vårterminen 2020 kommer ytterligare tre (en femåring och två barn till småbarnsavdelningen).

Under våren 2019 hölls ett informationsmöte på Stadshuset i Skövde gällande ändringarna i språkstödsverksamheten. I oktober 2019 fanns en möjlighet att besöka Dalvägens förskola, som hade öppet hus. Information om Dalvägens förskola har gått ut på både finska och svenska till berörda föräldrar. Enstaka föräldrar har uttryckt ett missnöje över bristen på samråd med föräldrar innan beslutet fattades om att koncentrera all finskspråkig verksamhet till Dalvägens förskola. Det hade dock varit omöjligt att fortsätta med det mobila språkstödet i sådan omfattning att barnen får tillräckligt mycket verksamhet på finska så att det är förenligt med kraven i skollagen.

Rätten för enskilda att i vissa fall erbjudas förskola och viss annan pedagogisk verksamhet på finska, meänkieli eller samiska regleras sedan januari 2019 i 8 kap. 12 a § och 25 kap. 5 a § skollagen (2010:800). Lag (2018:1367):

12 a § En hemkommun som ingår i ett förvaltningsområde enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska erbjuda barn, vars

vårdnadshavare begär det, plats i förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska, meänkieli respektive samiska.

Vårdnadshavare som ansöker om förskoleplats för sitt barn ska tillfrågas om de önskar plats i sådan förskola som avses i första stycket. Lag (2018:1368).

Modersmålsundervisning – Äidinkielen opetus

Sammanlagt 18 elever fick modersmålsundervisning i finska hösten 2019 på grundskolorna i Skövde:

Lundenskolan: 9 elever

Eriksdalskolan: 7 elever

Vasaskolan: 2 elever

Modersmåls lärare för dessa elever var Eija Kemppainen. Sektor barn och utbildning bekostade denna verksamhet.

På Raoul Wallenbergsskolan fick fem elever modersmålsundervisning av Anne Koskinen. Raoul Wallenbergsskolan bekostade denna verksamhet.

Totalt har alltså 23 barn fått modersmålsundervisning i finska i grundskolan i Skövde kommun under hösten 2019. Därtill har två barn fått språkstöd i finska i förskoleklass och sju barn har fått finskspråkig verksamhet på Dalvägens förskola. Totalt har 33 barn fått någon form av verksamhet på finska på förskolan, i förskoleklass eller i grundskolan i Skövde kommun under hösten 2019, vilket är en väntad minskning jämfört med hösten 2018, eftersom det mobila språkstödet i finska upphörde under hösten 2019. Under hösten 2018 fick 26 barn på 12 olika förskolor språkstöd i finska av Eija Kemppainen och Merja Repo, jämfört med sju barn som har fått finskspråkig verksamhet på Dalvägens förskola hösten 2019. De barn som har flyttat till Dalvägens förskola har dock fått mer finskspråkig verksamhet än när det mobila språkstödet i finska pågick, så antalet timmar med finskspråkig verksamhet har troligen ökat med tanke på att resetiderna mellan de olika förskolorna helt har fallit bort sedan verksamheten koncentrerades till Dalvägens förskola.

Finskakurs för unga på Nyeport

Grundkursen i finska på fritidsgården Nyeport (som riktar sig till ungdomar som är 13-25 år) har fortsatt under hösten 2019 varje vecka i stället för varannan vecka (torsdagar kl. 17-18). Det var sex personer som gick kursen aktivt, men ytterligare fyra personer har varit på kursen vid något enstaka tillfälle under hösten.

Taru Merranmaa och Juliaana Katto har varit lärare på kursen varannan vecka. Både Taru och Juliaana var lärare på kursen också under våren 2019, då kursen hölls varannan vecka. Denna verksamhet bekostades med statsbidrag för finskt förvaltningsområde.

När kursen hade terminsavslutning 5/12 firades Finlands självständighetsdag. Då var dock bara en deltagare närvarande. Denna deltagare fyllde i en utvärderingsblankett. Övriga deltagare fick möjligheten att göra en utvärdering på nätet, men ingen svarade på nätversionen. Den deltagare som svarade på den skriftliga utvärderingen skrev att hen har lärt sig rätt så mycket på kursen och att det har varit roligt. Hen kan också prata mycket mer nu än innan. Denna deltagare tyckte också att det har fungerat bra med två kursledare. Hen efterfrågade lite mer läxor (glosor) och inte bara grammatik. Hen ville gärna fortsätta med kursen och var inte intresserad av någon annan verksamhet som riktar sig till sverigefinska unga. Hen skrev: ”Jag vill bara lära mig språket”. Att sverigefinska unga har fokus på att lära sig det finska språket har vi också sett tidigare, eftersom unga inte kommer om annan aktivitet erbjuds. När deltagarna på finskakursen vid Nyeport erbjöds en möjlighet att delta i Konstbastuevenemanget vid Boulognersjön 9 maj, samma tid som kursen skulle hållas, var det ingen av deltagarna som kom. Likadant var det under sportlovsveckan i februari 2019, då deltagarna fick en möjlighet att se den finska filmen ”Lapland Odyssee” (Napapiirin sankarit) på Nyeport i stället för finskakursen. Då var det heller ingen av deltagarna som kom, trots att de annars kom aktivt på finskalektionerna. Det är uppenbart att det är just inläring av det finska språket som intresserar sverigefinska unga.

Öppen förskola på finska – Avoin esikoulu (päiväkoti) suomeksi

Under våren 2019 fortsatte öppen förskoleverksamhet på finska vid Familjecentralen Kärnan under sex fredagseftermiddagar. Dock var deltagarantalet så litet att verksamheten pausades från och med hösten 2019, enligt ett beslut av styrgruppen för finskt förvaltningsområde.

Denna verksamhet bekostades med statsbidrag för finskt förvaltningsområde.

Sånger och lekar för barn – Lasten laulut ja leikit

Under våren och hösten 2019 har sånger och lekar för barn arrangerats på Finnhovi (Skåningstorpsvägen 2) i Södra Ryd i samarbete med Skövde finska förening. Jorma och Iisu Väiliranta har spelat, sjungit och lekt med de deltagande barnen och medföljande vuxna. Barn, föräldrar samt mor- och farföräldrar har deltagit. Sångerna har

sjungits på både finska och svenska och föräldrar som inte har finska som modersmål har också deltagit. Efter sång- och lekstunden, som har varat i c:a 45 minuter, har en lättare lunch serverats utan kostnad. Detta har varit uppskattat, då barn och vuxna har fått en möjlighet att prata och umgås efter aktiviteten. Deltagarantalet har varierat (exempelvis 11 barn 19/1, 13 barn 16/3, 9 barn 13/4, 9 barn 7/9), men det har varit deltagande barn vid varje tillfälle, för att jämföra med öppen förskola på finska under våren 2019, då det ibland inte kom några barn alls.

Sånger och lekar för barn bekostades med statsbidrag för finskt förvaltningsområde.

Finsk kultur för barn – Suomalaista kulttuuria lapsille

Enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724) ska barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket främjas särskilt (https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2009724-om-nationella-minoriteter-och_sfs-2009-724).

Därför har ett antal kulturevenemang inom finskt förvaltningsområde i Skövde kommun riktat sig till barn och unga.

Tvåspråkig konsert för barn – Kaksikielinen konsertti lapsille

Inför Sverigefinnarnas dag 24 februari hölls en tvåspråkig konsert med Vastarannan siili på Finnhovi i Södra Ryd lördagen den 23/2 med fika efteråt. Totalt deltog 26 personer, varav 10 barn.

Barnfilmer – Lasten filmit

Under 2019 har två finska filmer för barn visats på biograf Odeon. Vårens barnfilm ”Ada, Glada och sömnklockan” (Onneli, Anneli ja nukutuskello) visades som sportlovsfilm och den sågs av 22 barn och vuxna. Höstens barnfilm Risto Rappare och spännisen (Risto Rappääjä ja pullistelija), visades 1/11 som höstlovsfilm och sågs av 24 barn och vuxna. Filmerna visades gratis i samarbete med Skövde Filmfestival.

Bild från "Ada, Glada och sömnklockan" (Onneli, Anneli ja nukutuskello).

Valborgsmaskerad 1/5 – Vappunaamiaiset 1.5

En Valborgsmaskerad för barn ordnades vid Finnhoivi 1 maj. De barn som ville, fick komma utklädda och det ordnades aktiviteter såsom pyssel, sång och lekar. Deltagarna bjöds på munkar och den traditionella finska drycken ”sima”. Jorma och Iisu Väliranta spelade och sjöng med barnen. Antal besökande barn var 21 + vuxna.

Lägerverksamhet för barn och unga – Lintujärven leiri

I juni 2018 arrangerade Sverigefinska Riksförbundet ”Lintujärven leiri”, ett sommarläger för barn och unga på Axevalla folkhögskola, såsom de brukar göra varje år. För andra året betalade finskt förvaltningsområde en del av lägeravgiften för de barn som är bosatta i Skövde kommun.

Barnens lördag på Axevalla Sommar 17 augusti – Lasten lauantai 17. elokuuta

Under Axevalla Sommar och Sverigefinska Riksförbundets Kulturfestival 16-18 augusti, arrangerades ”Barnens lördag” (Lasten lauantai) på Axevalla Folkhögskola den 17 augusti. Barnfolkdansgruppen Suhina deltog under Barnens lördag samt Presidentens katt Miska och Herr Porröpää. Korvgrillning och hoppborg fanns också med i programmet. Antalet deltagande barn var 17 samt dansarna från folkdansgruppen

Suhina. Barn och vuxna från Svenska kyrkans finskspråkiga församlingsverksamhets läger vid Flämslätt kom till Barnens lördag, vilket bidrog till deltagarantalet. Skövde kommun bidrog med 30 000 kr till arrangemanget av Axevalla Sommar och Sverigefinska riksförbundets Kulturfestival på Axevalla folkhögskola efter ansökan från Skövde Finska Förening, som var medarrangör till festivalen.

Familjedag 7/9 – Perhepäivä 7.9

Lördag den 7 september genomfördes en familjedag på Finnhovi i Södra Ryd med aktiviteter för både barn och vuxna, bland annat kedjekastning, hästskokastning och pilkastning. Sånger och lekar för barn (Lasten laulut ja leikit) genomfördes första gången för terminen i samband med familjedagen i samarbete med finskt förvaltningsområde. Jorma och Iisu Väiliranta sjöng och lekte med barnen.

Kalevalaskåpet 7/9

Kalevalakaappi 7.9

I samarbete med Skövde kulturfabrik visades sagoteaterföreställningen Kalevalaskåpet av Teater Sláva på Kulturarvsdagen 7/9. Tio barn och nio vuxna såg föreställningen i Askebergasalen i Kulturfabriken. Föreställningen var tvåspråkig och uppskattades av publiken, som var blandad. Det var troligen inga barn med sverigefinsk bakgrund som såg föreställningen, vilket kan bero på att datumet krockade med Familjedagen med Sånger och lekar för barn som arrangerades på Finnhovi samma dag, även om tiden var en annan. SLA skrev en artikel om Kalevalaskåpet (bilden ovan).

Informationsmöte om finskspråkig barnverksamhet 3/10

Tiedotuskokous suomenkielisestä lastentoiminnasta 3.10

Den 3 oktober hölls ett informationsmöte om finskspråkig verksamhet för barn inom Skövde kommun. Pedagogerna Eija Kempainen och Merja Repo informerade om finskspråkig verksamhet inom förskolan, i förskoleklass och i grundskolan. Skövde finska förenings ordförande Pirkko Karjalainen och samordnaren för finskt

förvaltningsområde informerade om finskspråkig kulturverksamhet för barn. Efter informationen uppträdde Clownen Raimondo med den tvåspråkiga föreställningen Boktoken och därefter bjöds alla på korv med bröd. Antal deltagande barn var 25 samt 21 vuxna, vilket var mer än förväntat med tanke på att det var en torsdagskväll mitt i veckan. Föranmälans skulle göras genom Eija och Merja eller via Skövde finska förening, vilket säkert bidrog till antalet.

Clownen Raimondo uppträdde tvåspråkigt med föreställningen Boktoken 3/10.

Bild/Kuva: Anoo

Mukulat 19/10 på Skövde konstmuseum – Mukulat 19.10 Skövde taidemuseossa

Fin i Väst genomförde barnevenemanget Mukulat i samarbete med Skövde konstmuseum och Sverigefinska Riksförbundet 19/10. Där fanns pyssel, fika, Herra Pörröpää Show och ett tvåspråkigt sagoäventyr. Sammanlagt 12 barn deltog samt medföljande vuxna. Detta bekostades inte av finskt förvaltningsområde.

Barnens Lilljul 7/12 – Lasten Pikkujoulu 7.12

Den 7/12 besökte Valto Tonttu (Tomten Valto) barnens årliga Lilljulsfirande vid Finnhovi för andra året i rad och höll en tvåspråkig konsert. Antalet deltagande barn var 41 och antal medföljande vuxna c:a 40. Besökarna fick gratis fika och presenter delades ut till alla barnen av jultomten, som också kom på besök. Valto besökte Finlandiahemmet samma dag och höll en uppskattad konsert även där.

3 Äldreomsorg – Vanhustenhoito

En behovskartläggning för att utreda vård- och omsorgsbehov på finska påbörjades i slutet av 2018. En enkät skickades till 659 personer födda i Finland, som är bosatta i Skövde kommun. Resultatet av kartläggningen blev klart våren 2019.

- Svarspopulationen (413 st) bestod till 57 % av kvinnor och 43 % av män. Av hela undersökningspopulationen (659 st) svarade 62 % totalt. Bland männen uppgick den andelen till 63 % och kvinnornas till 61 %.
- Åldersfördelning: nästan hälften i åldern 70-79 år och nästan en tredjedel i åldern 60-69 år. 20 % i åldern 80-89 år. I åldersgruppen över 80 år fanns troligen flera finlandssvenskar som har svenska som modersmål.
- Drygt 60 % av svarspopulationen var gifta/sambo och mellan 35-40 % var ensamstående.
- 85 % av svarspopulationen pratade finska mer eller mindre regelbundet. Över 15 % pratar finska sällan eller aldrig. Finskan pratas till största del hemma och bland släkt och vänner.
- 65 % ansåg att finskspråkig äldreomsorg är viktigt om omsorgsbehov finns. En tredjedel ansåg sig ha ett nuvarande personligt behov av finskspråkig äldreomsorg för sig själv eller för anhörig.
- 15 % av de svarande har äldreomsorg från kommunen idag.
- Mellan 35-50 % av de svarande visade intresse för finskt äldreboende, finsk avdelning vid svenskspråkigt äldreboende samt finskspråkig hemtjänst. Något mindre intresse för finsk dagverksamhet samt finsktalande biståndshandläggare. Några få procent har svarat att inget servicealternativ är intressant.
- Korstabuleringar som gjorts mellan boendeområde och behov visar att drygt 80 % av de svarande på norra serviceområdet visade intresse för finskspråkig äldreomsorg, vilket är den högsta behovsprocenten bland de sex områdena. Östra ligger strax under sjuttio procent. Lägst behovsprocent har västra serviceområdet med 40 %.

- Centrala och norra serviceområdet är de områden som mottar mest äldreomsorg från kommunen (20-25 % av de svarande). Västra har minst andel mottagare av äldreomsorg.
- Norra serviceområdet visar störst intresse för de olika servicealternativen. Västra serviceområdet visar högst andel av dem som inte är intresserade av någon äldreomsorg på finska.
- Korstabuleringar som gjorts av de övriga frågorna visar på att det inte finns några samband mellan behov av finsk äldreomsorg och kön och civilstånd. Däremot har språkfrekvens och språksammanhang stor betydelse för intresset av att inneha finskspråkig äldreomsorg.

Kartläggningens resultat analyserades och sammanställdes av statistiker Lennart Torstensson på Skövde kommun.

I dagsläget finns ingen finsktalande biståndshandläggare i Skövde kommun, men tolk används vid behov. Det finns inga fastställda rutiner för att kartlägga behovet av finskspråkig äldreomsorg hos dem som söker vård- och omsorgstjänster, men från och med januari 2019 blev det ett krav på att kommunen informerar den som ansöker om bistånd inom ramen för äldreomsorgen om möjligheterna till sådan service och omvårdnad på finska enligt Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (SFS 2009:724 § 18c).

På Finlandiahemmet i Skövde, som invigdes 1995, är de flesta av de boende dementa idag (det finns 24 platser). Finlandiahemmet är ett mellanting mellan hemtjänst och särskilt boende och den omvårdnad som erbjuds är helt och hållet på finska. Finlandiahemmet ägs av stiftelsen Finlandiahemmet och drivs av Finnservice i Skövde AB. Alla som arbetar på Finlandiahemmet kan finska. Personal rekryteras bland annat från Finland.

Personal som arbetar på Finlandiahemmet har erbjudits att delta kostnadsfritt på finskspråkig fortbildning för vård- och omsorgspersonal vid Axevalla folkhögskola.

Den 7 december uppträdde musikern Valto Savolainen på Finlandiahemmet efter lilljulsfirandet för barn vid Finnhovi i Södra Ryd, vilket ska ha varit uppskattat. Denna konsert bekostades av finskt förvaltningsområde.

Vad gäller anslag från finskt förvaltningsområde till aktiviteter rörande finskspråkig äldreomsorg beviljades Finlandiahemsföreningen 5 500 kr för en bussresa för boende på Finlandiahemmet. Pensionärsföreningen Vipinä beviljades 7 650 kr för en kulturresa till Gislaved samt 12 350 kr för finsk kulturverksamhet på olika äldreboenden i Skövde kommun.

Utbildning för personal inom sektor vård och omsorg 22/11

Koulutusta hoito- ja hoiva-alan henkilökunnalle 22.11

Den 22 november hölls en kurs för vård- och omsorgspersonal på Axevalla folkhögskola. Det kom tio deltagare från sektor vård och omsorg inom Skövde kommun och fyra deltagare från Finlandiahemmet i Skövde. Finskt förvaltningsområde bekostade kursavgiften för kursdeltagarna från Skövde och betalade vikariekostnader för de deltagare som arbetar inom sektor vård och omsorg i

Skövde kommun. Kursdeltagarna gavs möjligheten att se den finskspråkiga teaterföreställningen Arga änkan (Vihainen leski) live från Helsingfors Stadsteater digitalt på biograf Odeon vid Skövde kulturhus samma kväll.

Kursledare var språkvårdarna Riina Heikkilä och Tarja Larsson från Språkrådet vid Institutet för språk och folkminnen. Priska Palo från Axevalla folkhögskola var kursvärd och kursansvarig var Axevalla folkhögskolas nya rektor Elina Majakari.

4 Språk och kultur – Kieli ja kulttuuri

Ett antal olika finskspråkiga kulturevenemang genomfördes i Skövde under 2019 och de presenteras nedan.

Sverigefinnarnas dag 24/2 – Ruotsinsuomalaisten päivä 24.2

Sverigefinnarnas dag firades en dag i förväg, lördagen den 23 februari. Det flaggades med den sverigefinska flaggan på Stadshuset i Skövde under helgen. På förmiddagen 23/2 hölls en konsert för barn med "Vastarannan siili". På kvällen höll sångerskan Kati Mäki Lundqvist och Ingemar Bengtsson en konsert och därefter blev det dans till orkestern Erkit.

Kati Mäki Lundqvist och Ingemar Bengtsson uppträdde på Finnhoivi 23/2 när Sverigefinnarnas dag firades. Kati sjöng välkända sånger på finska, vilket uppskattades.

Bild/kuva: Anoo

Vietämme ruotsinsuomalaisten päivää Vi firar sverigefinnarnas dag

La/lör 23/2

**Vastarannan siili –
Lasten konsertti/
konsert för barn**

Aika/tid: kl. 11.00

Suomen Sönn & Jukka Takala

**Kati Mäki Lundqvist –
konsertti/konsert**

Aika/tid: kl. 18.00

**Tanssit/dans –
Erkit -orkesteri/orkester**

Aika/tid: kl. 20.00-24.00

**Vapaa pääsy
Fri entré**

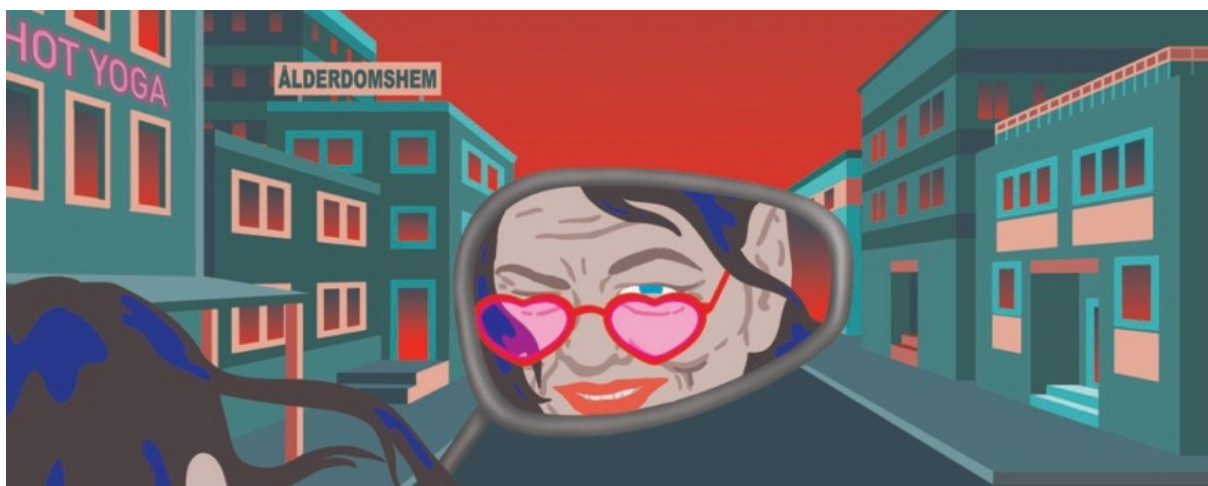
Paikka/plats: Finnhoivi,
Skåningstorpsvägen 2, Skövde

www.skovde.se/suomeksi

Finskspråkig teater – Suomenkielistä teatteria

Den 22 november visades den finskspråkiga pjäsen Arga änkan (Vihainen leski) som en digital livesändning från Stadsteatern i Helsingfors via biograf Odeon på Skövde kulturhus. Pjäsen textades till svenska och biljetterna kostade 80 kr med subvention (50 kr/biljett). Totalt såldes 121 biljetter till pjäsen, varav 68 med subvention via Skövde finska förening, som är medlemsförening i Riksteatern Skövde. Publiken var nöjd med föreställningen.

Arga änkan (Vihainen leski) visades som en digital livesändning 22/11 på biograf Odeon.

Nya finska filmer – Uudet suomalaiset filmit

Sammanlagt åtta nya finska filmer har visats under år 2019 på biograf Odeon på Kulturhuset i Skövde och två av dem har varit barnfilmer. Barnfilmerna har visats gratis. Sedan hösten 2016 visas filmerna i samarbete med föreningen Skövde Filmfestival. De finska filmerna kostar 50 kr för medlemmar och 70 kr för icke-medlemmar även fortsättningsvis, trots att priserna för övriga filmer som föreningen Skövde Filmfestival visar höjdes under 2017. Skälet till detta är att finskt förvaltningsområde betalar för de finskspråkiga filmvisningarna. Priset för medlemskap i föreningen Skövde Filmfestival är 80 kr för ett år (skolans läsår). Finskt förvaltningsområde betalar hyra av biograf Odeon för de finska filmerna och filmhyra till Finlandsinstitutet, som tillhandahåller filmerna. Skövde Filmfestivalförening marknadsför filmerna och står för biljettförsäljningen. Föreningen Skövde Filmfestival får biljettintäkterna. Detta samarbete har lett till en bredare publik för de finska filmerna, som textas till svenska.

Publiksiffror/Yleisön lukumäärä:

Datum	Filmtitel	Publik
15/2	Ada, Glada och sömnklockan (Onneli, Anneli ja nukutuskello)	22
18/2	Olavi Virta - en oförglömlig resa (Olavi Virta)	66
25/3	En Heavy resa (Hevi reissu)	13
29/4	Aldrig mer (Ei koskaan enää)	7
30/9	Iloisia aikoja, Miелensäpahoittaja (Glada tider, Kverulanten)	29

28/10	Oma maa (Det egna landet)	43
1/11	Risto Rämpääjä ja pullisteliija (Risto Rappare och spännisen)	24
25/11	Joulumaa (Jullandet)	25

Filmen om den finska sångaren Olavi Virta var den mest sedda finska filmen i Skövde 2019.

Finska Mors dag 14/5 – Suomalainen Äitienpäivä 14.5

Finska Morsdag arrangerades av Svenska kyrkans finskspråkiga församlingsverksamhet detta år söndagen den 12/5 med en konsert till minne av Mauno Kuusisto av Reijo och Ulla-Stina Ikonen från Finland. Finskt förvaltningsområde bekostade 10 000 kr av arrangemanget i enlighet med budget.

Antal deltagare: c:a 84 personer

Tenoren Reijo Ikonen sjöng vid finska Morsdagsfirandet 12/5. Ulla-Stina Ikonen spelade bland annat kantele.

Berättarcafé – Tarinakahvila

Hösten 2019 startade ett berättarcafé på finska vid Södra Ryds bibliotek. Berättarcafét hölls tre måndagseftermiddagar (23/9, 28/10 och 18/11) mellan 14.00-15.30. Deltagarna bjöds på fika och samordnaren för finskt förvaltningsområde deltog. Antal deltagare var 4-5 personer per gång (samordnaren ej medräknad). Dessa synpunkter kom från utvärderingen som gjordes vid sista tillfället:

- Det har varit trevligt att lyssna, i synnerhet på andras livserfarenheter, att lära sig att lyssna på andra.
- Berättarcafét har varit trevligt.
- Det har varit riktigt bra (och en bra idé). Bra att alla har fått möjlighet att prata.
- Riktigt bra.
- Det skulle vara bra med lite fler deltagare, mer information om detta. Ut och gå, njuta av naturen.
- Vi skulle vilja ha fler deltagare.
- Sprida information och fortsätta på våren. Diskutera något aktuellt ämne.
- Diskutera går bra, men inte om politik (detta sa någon muntligt när vi pratade om utvärderingen)

Bokcirkel – Lukupiiri

Hösten 2019 startade också en bokcirkel på finska vid Södra Ryds bibliotek. Bokcirkeln hölls också tre måndagseftermiddagar (7/10, 4/11 och 2/12) mellan 14.00-15.30. Deltagarna bjöds på fika och samordnaren för finskt förvaltningsområde deltog. Södra Ryds bibliotek köpte in böcker till bokcirkeln med det bidrag som gavs från finskt förvaltningsområde för bokinköp 2019. Antal deltagare var 9-11 personer per gång (samordnaren ej medräknad). Dessa synpunkter kom från utvärderingen som gjordes vid sista tillfället:

Lukupiiri suomeksi

Bokcirkel på finska vid Södra Ryds bibliotek

7 oktober

Tid: 7/10, 4/11 ja 2/12 klo 14.00-15.30
Plats: Paikka: Södra Rydin kirjasto

Tervetuloa lukupiiriin!
Välkommen suomalaisen kirjoi, joi kunnie ylämäki kääntämällä ainoan. Ette koskaan kie-romaanija? Ei halitaa, kerta se on ensimmäisenkert.

Lisää tietoa löytyy täältä: skovde.se/suomeksi

Tarinakahvila suomeksi

Berättarcafé på finska vid Södra Ryds bibliotek

23 september

Tid: 23.9, 28.10, 18.11 klo 14.00-15.30
Plats: Paikka: Södra Rydin kirjasto

Tervetuloa tarinakahvilaan!
I uie kertomaan, mitä olet kuullut tai itse kokenut Ruotsin maussa, työelämässä, arkielämässä tai muuella. Kertominen on vapaaehtoista!

Lisää tietoa löytyy täältä: skovde.se/suomeksi

SÖDRA RYDS BIBLIOTEK
Timmervägen 1, SKÖVDE

- Givande
- Riktigt trevligt, roligt att lyssna på andras åsikter. Jag har dock lite svårt för att prata i grupp, jag blir spänd.
- Riktigt bra. Viktigt att diskutera efter läsningen. Lärorikt.
- Bokcirkeln har varit bra. Boken väckte tankar.
- Bra, mycket samtal.
- Bra! Intressant läsning och givande samtal.
- Intressant att få prata om en bok med en grupp.

Seniormässan 24/10 - Seniorimessut 24.10

Torsdagen den 24 oktober arrangerades Seniormässan vid Arena Skövde och finskt förvaltningsområde gav ett bidrag på 5 000 kr till detta. Finskt förvaltningsområde hade ett informationsbord och flera besökare med sverigefinsk bakgrund besökte mässan. Anu Ritjärvi, som arbetar som kulturutvecklare i Eskilstuna, var med i scenprogrammet och visade Lavis, finsk dansgympa.

Programbladet översattes till finska för första gången till årets Seniormässa. Fyra sverigefinska volontärer (Erik Weckman, Gunhild Mäkinen, Jorma Vattulainen och Lauri Lilja) informerade vid bordet för finskt förvaltningsområde då samordnaren var förhindrad att delta.

Anu Ritjärvi från Eskilstuna visade Lavis, finsk dansgympa på Seniormässan 24/10.

Bild/kuva: Anu Ritjärvi

Sagolandet 2/12 – Satumaa 2.12

Måndagen den 2/12 visades musikteaterföreställningen Satumaa-Sagolandet av Anna Heikkinen & Längtans kapell vid Södra Ryds bibliotek kl. 17.30. Antalet besökare var c:a 47 personer. Föreställningen bekostades inte av finskt förvaltningsområde, då det arrangerades av Musik på biblioteket, som är en årligen återkommande konsertserie som Musikcentrum Väst (MCV) driver i samarbete med ABF.

Musikteaterföreställningen Satumaa-Sagolandet av Anna Heikkinen & Längtans kapell på Södra Ryds bibliotek 2 december 2019.

Bild/kuva: Anoo

Finlands självständighetsdag 6/12 – Suomen itsenäisyyspäivä 6.12

Den 6 december firades Finlands 102:a självständighetsdag. Skövde kommun skänkte en krans till minnesmärket för de finska krigsveteranerna som finns vid Finlandiahemmet sedan år 2017, då det avtäcktes. Pensionärsföreningen Vipinäs kör sjöng vid Finlandiahemmet när kransen lades ner vid minnesmärket. På Finlandiahemmet har flera krigsveteraner bott sin sista tid i livet och därför valdes just denna plats för minnesmärket i Skövde år 2017 då Finland firade 100 år av självständighet.

Pensionärsföreningen Vipinäs kör sjöng bland annat Veteranens kvällssång (Veteraanin iltahuuto) när de finska krigsveteranerna hedrades med en krans på Finlands självständighetsdag den 6 december.

Skövde finska förening stod på tur för att arrangera firandet av Finlands självständighetsdag. Dagen firades den 6 december med en mottagning på Finnhoivi i Södra Ryd. Skövde finska förenings kör Mettäläiset stod för underhållningen under kvällen. Finskt förvaltningsområde bidrog med den budgeterade summan 10 000 kr. Antal besökare: c:a 60 personer

Julkonsert 14/12

Joulukonsertti 14.12

Den 14 december arrangerades en finsk julkonsert för första gången vid Skövde Kulturfabrik. Finskt förvaltningsområde bekostade konserten och den genomfördes i samarbete med Skövde finska förening, som bokade artisterna J. Eskelinen och Nina Åkerman och sålde biljetter till

konserten. Antal sålda biljetter: 124 stycken. Biljetterna kostade 50 kr/styck. Biljettintäkterna går till sådan finskspråkig verksamhet under år 2020 där finskt förvaltningsområde medverkar.

Litteratur – Kirjallisuus

Under 2019 har vi satsat extra på finskspråkig litteratur för både barn, ungdomar och vuxna. Skövde Stadsbibliotek beviljades 50 000 kr i anslag från statsbidraget 2018. Då bidraget blev utbetalt först i december 2018, fördes det över till år 2019. Hälften av detta bidrag, 25 000 kr, fick biblioteket i Södra Ryd disponera, då ansökan om anslag först gjordes därifrån. Sara Andersson, som är föreståndare på Södra Ryds bibliotek, har varit ansvarig för bokinköpen till Södra Ryds bibliotek och hon har tillsammans med samordnaren köpt böcker för barn, ungdomar och vuxna till både biblioteket i Södra Ryd och även en del till Stadsbiblioteket, som också har köpt in nya böcker på finska för det anslag som betalades ut i december 2018. I samband med att en del av böckerna hade kommit till biblioteket i Södra Ryd hölls öppet hus den 18 september för att visa böckerna och för att också informera om höstens berättarcafé, bokcirkel och informationsmöte om kommunens e-tjänster på finska.

Öppet hus på Södra Ryds bibliotek 18 september. En del av de nyinköpta böckerna på finska visades upp.

6 Friskvård – Hyvinvointi

Friskvårdens dag arrangerades 1/9 på Billingen och finskt förvaltningsområde erbjöd traditionella finska sportinslag. Sverigefinska volontärer (Veikko Mäenranta, Erik Weckman, Jorma Vattulainen, Leila Vattulainen, Lauri Lilja och Markku Salo) deltog i arrangemanget med stövelkastning och kast med kedja.

Både volontärer och besökare trotsade regnet på Friskvårdens dag 1/9 på Billingen. Många kastade kedja och stövel.

Bild/kuva: Anoo

7 Informationsinsatser och media – Tiedotustoimenpiteet ja media

Under 2019 har flera medier uppmärksammat de evenemang som vi har haft i Skövde och som rör finskt förvaltningsområde på något sätt. De finska filmerna, som visas i samarbete med föreningen Skövde Filmfestival, brukar uppmärksammas av media i samband med att föreningen presenterar sitt säsongsprogram.

<https://www.sla.se/2019/08/13/sa-blir-biohosten-pa-odeon/>

Likaså brukar de finskspråkiga teaterföreställningarna som visas i samarbete med Riksteatern Skövde uppmärksammas i media:

<https://www.sla.se/2019/08/28/hosten-bjuder-pa-ett-blandat-teaterprogram/>

Barnteaterföreställningen Kalevalaskåpet som visades vid Kulturfabriken på Kulturarvsdagen 7/9 uppmärksammades också: <https://www.sla.se/2019/09/08/spelade-teater-for-att-uppmarksamma-kulturarvsdagen/>

När Finlands självständighetsdag högtidlighölls 6/12 genom att en krans lades vid de finska krigsveteranernas minnesmärke vid Finlandiahemmet, var SLA där:

<https://www.sla.se/2019/12/06/hedrade-krigsveteraner-pa-sjalvstandighetsdagen/>

Den finskspråkiga nationella veckonyhetstidningen Ruotsin Suomalainen har också haft med flera reportage om den finskspråkiga verksamhet som har genomförts i Skövde under 2019. Seppo Puolle, som är med i referensgruppen och styrgruppen för finskt förvaltningsområde, har skrivit dessa reportage och han har också tagit bilder.

Informationsinsatser om finskt förvaltningsområde och information på finska Tiedottamistoimenpiteet suomen kielen hallintoalueesta ja suomenkielistä tiedotusta

Broschyerna "Kommunala insatser" och "Avgifter 2019" på finska har reviderats under året och broschyren "God demensvård" har översatts av Tolkförmedling Väst. Detta bekostades av finskt förvaltningsområde. Revideringen av "Kommunala insatser" korrekturlästes av Tolkförmedling Väst.

Skövde kommuns namnskyltar med finska flaggan har beställts av Skövde Gravyr till all finskspråkig personal inom sektor vård och omsorg som har önskat en sådan.

Mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet, som togs fram under året i enlighet med ändringarna i minoritetslagen och antogs av kommunstyrelsen den 14 oktober, översattes av Tolkförmedling Väst under hösten 2019.

Information om kommunens e-tjänster – Tiedotusta kunnan e-palveluista

Information om kommunens e-tjänster har getts på finska vid två tillfällen under hösten 2019: vid Träffpunkt Finnhovi 19/9 och på Södra Ryds bibliotek 23/10.

Öppna informationsmöten – Avoimet tiedotustilaisuudet

Vårens öppna informationsmöte hölls på Finnhovi den 23 maj om den finskspråkiga verksamheten på Dalvägens förskola.

Höstens öppna informationsmöte hölls på Finnhovi den 3 oktober om finskspråkig verksamhet för barn. Clownen Raimondo uppträdde.

Informationsmaterial – Tiedotusmateriaali

Informationsmaterial om finskspråkig verksamhet i Skövde kommun har producerats och spridits.

Kostnadsfritt informationsmaterial från Länsstyrelsen i Stockholm och Sametinget gällande nationella minoriteter har beställts och spridits i olika sammanhang.

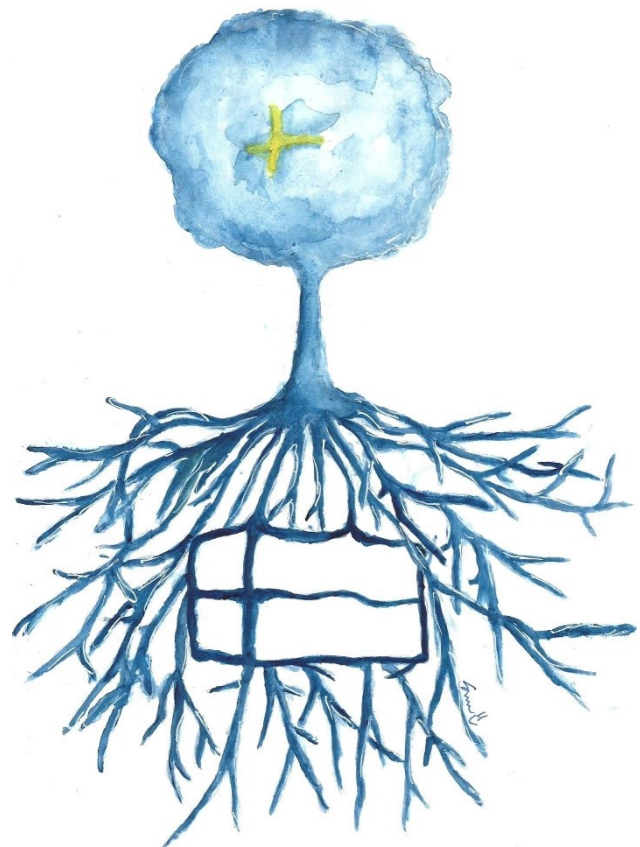
Fem rolluper har under året förnyats från rollup-utställningen om finskt förvaltningsområde:

- Skövde kommun
- Skövde finska förening
- Pensionärsföreningen Vipinä
- Svenska kyrkans finskspråkiga församlingsverksamhet i Skövde
- Träffpunkt Finnhovi

Kontinuerlig uppdatering av information på kommunens finskspråkiga webbsidor: www.skovde.se/suomeksi

Information i Facebookgruppen ”Finska rötter/Suomalaiset juuret”: <https://www.facebook.com/groups/697942136959946> och Facebooksidan med samma namn: <https://www.facebook.com/suomalaisetjuuret/>

Samordnaren och referensgruppens ordförande Pirkko Karjalainen har deltagit på Länsstyrelsen och Sametingets nationella konferens om nationella minoriteters rättigheter, med fokus på delaktighet och inflytande, i Stockholm den 4 december 2019.

Information på skolor – Tiedottaminen kouluissa

Detta år deltog Eija Kemppainen och Juliaana Katto på Europeiska språkdagen som uppmärksammades på Vasaskolan 27/9.

Europeiska språkdagen uppmärksammades på Vasaskolan.

Bild/kuva: Anoo

8 Referensgruppen och styrgruppen – Referenssiryhmä ja johtoryhmä

Under 2019 har sverigefinska referensgruppen haft 5 möten.

Dessa personer har varit med i referensgruppen under 2019:

Skövde Finska Förening: Pirkko Karjalainen, Ritva Biderstén, Jari Rajala

Pensionärsföreningen Vipinä: Seija Mustonen och Lauri Lilja

Svenska kyrkans finskspråkiga arbete: Outi Syrjätie och Anneli Heikka

Nätverk för föräldrar med barn i förskoleålder: Kirsi Minkkinen och Heidi Ojuva

Träffpunkt Finnhovi: Seppo Puolle

Finlandiahemsföreningen: Unto Lassila

Sverigefinska Synskadadeförbundet: Raimo Kaihlavirta

Axevalla folkhögskola: Elina Majakari och Pirska Palo

Pirkko Karjalainen har varit ordförande och Seppo Puolle har varit sekreterare i referensgruppen. Samordnaren har deltagit på möten i egenskap av samordnare för finskt förvaltningsområde.

Styrgruppen för finskt förvaltningsområde har också haft 5 möten under år 2019. Dessa personer har varit med i styrgruppen under år 2019:

Ulrica Johansson, kommunalråd, ordförande i styrgruppen

Pirkko Karjalainen

Seija Mustonen

Seppo Puolle

Kirsi Minkkinen

Ritva Bidersten

Johan Rahmberg

Jonas Engelbrektsson

Maria Jansson

Katarina Strömgren Sandh

Samordnaren har varit sekreterare vid styrgruppens möten 2019.

Tack för gott samarbete!

Kiitos hyvästä yhteistyöstä!

9 Referenslista – Referenssilista

Finska rötter, Facebook-grupp: <https://www.facebook.com/groups/697942136959946>

Finska rötter, Facebook-sida: <https://www.facebook.com/suomalaisetjuuret/>

Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (SFS 2009:724): https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2009724-om-nationella-minoriteter-och_sfs-2009-724, 2019-05-08

Minoritet.se, www.minoritet.se, 2019-05-08

Mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet, Dnr KS2019.0281

Skövde kommuns finskspråkiga informationssidor: www.skovde.se/suomeksi

Språklag (SFS 2009:600), https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/spraklag-2009600_sfs-2009-600, 2019-05-08